

1. Det Danske Fjerkræraad

1.1 Formandens beretning

Det Danske Fjerkræraad, Danske Æg og Dansk Slagtefjerkræ har nu fundet sin plads i Landbrug & Fødevarer.

Med valget af Martin Merrild til formand for Landbrug & Fødevarer i efteråret 2012, er der nu for første gang en fjerkræproducent i spidsen for dansk landbrug.

Det betød også, at Martin Merrild i foråret 2013 ikke genopstillede til bestyrelsen i Erhvervsfjerkræsektionen ved årsmødet i februar 2013, hvorfor han også fratrådte som formand for Det Danske Fjerkræraad. Som følge heraf fungerede Lars Lunding som formand for Det Danske Fjerkræraad indtil det førstkommande bestyrelsesmøde i Det Danske Fjerkræraad i april, hvor slagtekyllingeproducent Martin Hjort Jensen, den nyvalgte formand for Erhvervsfjerkræsektionen, blev valgt til ny formand for Det Danske Fjerkræraad.

I 2012 blev det besluttet, at ledelsen af Fjerkræraadets sekretariat skulle gå på skift mellem sektorcheferne for Dansk Slagtefjerkræ og Danske Æg. Kort efter årsskiftet 2012/13 stod det imidlertid klart, at det var en u hensigtsmæssig konstruktion, og Fjerkræraadets Forretningsudvalg indstillede derfor, at Jørgen Nyberg Larsen skulle fortsætte som sektorchef for Fjerkræraadet. Denne indstilling blev efterfølgende konfirmeret på bestyrelsesmødet i Fjerkræraadet i april 2013.

Udviklingen i produktionen

På de danske fjerkræslagterier blev der slagtet godt 100 mio. slagtekyllinger i 2012, hvilket var næsten 6 mio. kyllinger

mindre end 2011. En del af denne nedgang skyldes branden på slagteriet i Vinderup, hvor man i en periode helt stoppede slagtingerne. Selvom man slagtede en del af disse kyllinger på de andre danske fjerkræslagterier, steg eksporten af levende slagtekyllinger til næsten 11. mio. stk., hvilket var ca. 1,5 mio. mere end i 2011.

Samlet set var der altså et fald i produktionen på ca. 4,5 mio.

Selv om foderpriserne var stigende lykkedes det i vidt omfang slagterierne at kompensere for disse foderprisstigninger, så økonomien i slagtekyllingeproduktionen i 2012 var rimeligt tilfredsstillende.

Produktionen af kalkuner, hvor næsten 100 % slagtes i Tyskland, lå i 2012 på ca. 1,1 mio. stk.

I første halvår af 2012 gik det godt med afsætningen og priserne, men da foderpriserne steg hen over året, fulgte noteringen ikke med, og dækningsbidraget blev negativt. Det tyske slagteri forventede ikke væsentlige noteringsstigninger, så nogle kalkunproducenter har indstillet produktionen, mens andre har lagt om til kyllinger her i 2013. Det forventes, at den danske produktion af kalkuner vil falde med ca. 40 % i 2013.

Produktionen af ænder, hvor næsten 100 % slagtes i Tyskland, lå i 2012 på ca. 700.000 stk., heraf ca. 100.000 økologiske.

I slutningen af 2012 meddelte det tyske slagteri, at de stoppede med at slagte danske ænder, fordi de flytter deres andeslagtinger til Grimme ved Magdeburg, hvor der ikke var plads til de danske ænder. Der er siden lavet aftale med et hollandsk slagteri,

der skal slagte de danske ænder fremover. I 2012 gik afsætningen af konventionelle danske ænder fornuftigt, mens der blev tolt udsolgt af de økologiske ænder.

I 2013 forventes en produktion på ca. 600.000 danske ænder, hvoraf godt 100.000 vil være økologiske, og afsætningen ser ud til at være på plads.

Salget af konsumæg har været jævnt stigende siden 2000, og i 2012 steg salget af konsumæg med 10 % til ca. 49,9 mio. kg, hvoraf ca. 3,2 mio. var importeret fra Sverige. Dertil skal lægges et stald dørsalg, som Danmarks Statistik vurderer til at være på 8 mio. kg.

Produktionen er tilpasset afsætningen, men de sidste par år har der været en import af svenske buræg direkte til en af supermarkedskæderne, og den økologiske produktion har ikke kunnet følge med efterspørgslen. Det sidste skyldes blandt andet, at der har været usikkerhed om produktionsforholdene, især med hensyn til tolkning af reglerne for hønsegården.

I 2012 fordelte produktionen af æg sig således: buræg 56,1 %, skrabeæg 19,2 %, frilandsæg 6,6 % og økologiske æg 18,1 %.

I 2012 fordelte salget af konsumæg til detail og foodservice sig således: buræg 57,8 %, skrabeæg 17,7 %, frilandsæg 5,8 % og økologiske æg 18,8 %.

Omlægningen fra traditionelle til berigede bure var gennemført inden fristens udløb den 31. december 2011.

Økonomien i ægproduktionen har været presset i 2012, og indtjeningen har ikke været tilfredsstillende.

I 2013 ser både produktionen og salget af

konsum ud til at forsætte den positive tendens fra 2012, og specielt salget af danske buræg er steget betydeligt, fordi der ikke længere importeres svenske æg direkte til supermarkederne.

Dyrevelfærd

Dyrevelfærd har stadig stor opmærksomhed i Europa, og i EU er der implementeret direktiver for slagtekyllinger og æglæggende høner, og et ny direktiv omhandlende kalkuner er på vej.

I New Zealand, Australien og USA er dyrevelfærd også ved at komme op på dagsordenen, men det i stort set alle andre lande er langt ned på listen

Slagtekyllingernes trædepuder er fortsat i fokus, og branchen arbejder fortsat intenst på at minimere antallet af trædepudesvidninger for at leve op til lovens krav om maksimalt 40 point.

Manglende vilje til at implementere direktivet til beskyttelse af æglæggende høner betød, at en række EU-lande i store dele af 2012 – og et par lande endda også i 2013 – ikke havde fået omlagt hele deres produktion fra traditionelle bure til berigede bure eller alternative systemer.

Det er stærkt konkurrenceforvridende og demotiverende for de lande og producenter, som overholder lovgivningen. EU-systemets fornemste opgave må være at sikre ens konkurrencevilkår på tværs af nationalgrænser.

Miljøkrav

I Danmark er der så småt ved at komme en forståelse for, at det er påvirkningen af det

omgivende miljø, der er afgørende. Ikke antallet af dyreenheder og harmonikrav, der i mange tilfælde kan sætte en stopper for nye investeringer i ny teknologi, der både giver mindre påvirkning af det omkringliggende miljø og et bedre miljø i stalden til gavn for medarbejdere og produktionsdyr.

I de rige lande udenfor Europa er primærproduktionens påvirkning af det omkringliggende miljø også begyndt at komme i fokus, og vi ser begyndende krav til emissioner og gødnings håndtering.

I de fattige lande handler det ligesom på dyrevelfærdsområdet mere om at brødføde en stigende befolkning, og her er miljøkrav til primærproduktionen meget langt nede på den politiske dagsorden.

Fjerkræbranchens globale udfordringer

På det globale plan er udviklingen i foderpriserne en stadig udfordring. Store udsving i priserne på de internationale råvaremarkeder slår omgående igennem lokalt og påvirker både produktionsvolumen og økonomien i produktionen. Gennem de senere år har specielt periodevis voldsomme prisstigninger på majs, der i visse områder er en basisfødevarer for millioner af mennesker, ført til social uro, og på baggrund heraf så vi igen i efteråret 2012 adskillige tilfælde, hvor regeringer har været inde og begrænse den internationale handel med kornprodukter.

Fjerkræsektoren er kendetegnet ved at være særdeles god til at konvertere planete- og foderproteiner til animalsk protein.

Dette sammen med en kort generationstid og en høj reproduktionsrate resulterer i, at fjerkræbranchen altid ender nederst, når man taler om livscyklusanalyser af de enkelte branchers miljøpåvirkning.

Fjerkræbranchen er meget internationalt orienteret, og der er kun 2-5 betydende avlsselskaber indenfor henholdsvis æg- og fjerkrækødsektoren (kyllinger, ænder og kalkuner). Det giver allerede nu bekymringer for den genetiske variation, fordi avlsselskaberne i årtier har fokuseret snævert på produktivitetsforbedringer, mens dyrevelfærds- og resistensparametre først i de seneste år er kommet op på listen over avlsmål. Derfor bør man også både nationalt og internationalt afsætte ressourcer til bevarelse af lokale racer, der kan besidde vigtige genetiske egenskaber.

Koncentrationen på avlssiden betyder, at nye og mere produktive afstamminger hurtigt bliver spredt over hele verden, men det gør velfærds-, sygdoms- og resistensproblemer også.

Fjerkrækød har i snart mange år været den mest internationalt handlede kødart på verdensmarkedet. Produktionen stiger fortsat og med de nuværende stigningstakster tyder det på, at produktionen af fjerkrækød overhaler produktionen af svinekød indenfor de næste 8-10 år. På verdensplan er forbruget af fjerkrækød også stigende, men mens forbruget i de lande, der hidtil har ligget højt (USA, Hong Kong mm.), er stabilt eller svagt faldende, så stiger forbruget kraftigt i mange lav- og mellemindkomstlande.

I nogle lande i Afrika og Syd- og Mellem-

amerika udgør æg og fjerkrækød over 65 % af proteinindtaget.

Smitsomme fjerkræsygdomme kan skabe udfordringer og ændring af handelsmønstre for fjerkræbranchen globalt.

Det sås tydeligt med udbruddene af fugleinfluenza H5N1 i Sydøstasien og Thailand i 2003, hvorefter den thailandske eksport af ikke-varmebehandlet kyllingekød til EU, Japan, Kina mm blev stoppet, og kunderne skulle finde deres varer andre steder. Først i 2012 blev der så småt igen åbnet for disse markeder.

Noget lignende ses i øjeblikket i Mexico, hvor udbruddene af fugleinfluenza H7N3 har haft meget store konsekvenser for først den mexicanske ægbranche og siden for slagtekyllingebranchen. Det betyder, at der importeres store mængder af æg fra USA, og her tyder intet på, at priserne falder hen over sommeren, hvilket ellers er normalt, og eksporten af æg og ægprodukter fra USA til resten af verden er også reduceret kraftigt.

Stadig behov for et fælles organ

Gennem de seneste år har vi i Danmark organiseret os sådan, at flere og flere opgaver løses i henholdsvis Dansk Slagtefjerkræ og Danske Æg. Der er dog stadig brug for et fælles samlende organ som Fjerkrærådet. Man skelner i store dele af det øvrige samfund ikke mellem æg og fjerkrækød, hvilket betyder, at vi samlet set står stærkere, når vi står sammen.

Dette har især stor betydning på det veterinære område, hvor æg og fjerkrækød har mange fælles udfordringer, fordi vores dyr

rammes af de samme smitsomme sygdomme, og fordi et udbrud af en smitsom sygdom i den ene sektor kan have stor indflydelse på produktion- og afsætningsforhold i den anden sektor. Det har vi set tydeligt med udbruddene af Gumboro fra slutningen af 2012.

Arbejdet med at finde en ny aktør til at overtage det veterinære beredskab efter, at Videncenter for Landbrug meddelte, at de lukkede fjerkræklinikken i Skejby, har også fyldt meget for Fjerkræraadets Forretningsudvalg. Det er derfor med tilfredshed, at vi nu kan meddele, at der er indgået aftale med LVK om, at de varetager det veterinære beredskab for fjerkræbranchen fra 1. juli 2013.

1.2 Fjerkræbranchens organisering og placering i det øvrige landbrug

Fjerkræbranchens organisering

Det Danske Fjerkræraad

Det Danske Fjerkræraad er paraplyorganisationen for fjerkræbranchen i Danmark.

Det Danske Fjerkræraad består af 8 medlemmer.

- 2 medlemmer fra brancheorganisationen Dansk Slagtefjerkræ
- 2 medlemmer fra brancheorganisationen Danske Æg
- 2 slagtefjerkræproducenter fra Erhvervsfjerkræsektionen i Landbrug & Fødevarer
- 2 konsumægsproducenter fra Erhvervsfjerkræsektionen i Landbrug & Fødevarer.

Blandt disse 8 medlemmer er der paritet mellem virksomheder og producenter samt mellem æg- og slagtefjerkræsektorerne.

Til bestyrelsen er der desuden pt. tilknyttet 6 observatører.

I Det Danske Fjerkræraad varetages de erhvervspolitiske interesser, som er fælles for æg- og slagtefjerkræsektorerne over for nationale og internationale myndigheder og organisationer. Herudover administrerer det Danske Fjerkræraad Fjerkræafgiftsfonden.

Dansk Slagtefjerkræ

Dansk Slagtefjerkræ har en bestyrelse på 8 personer bestående af:

- 2 repræsentanter fra slagtekyllingerugerierne
- 2 repræsentanter fra fjerkræslagterierne
- 1 slagtekyllingeproducent fra Prodan
- 1 slagtekyllingeproducent fra LRP

- 2 slagtekyllingeproducenter valgt af Erhvervsfjerkræsektionen i Landbrug & Fødevarer.

Der er således paritet mellem producenter og virksomheder.

Til bestyrelsen er der desuden tilknyttet 2 observatører, som tilfalder fjerkræslagterierne.

Danske Æg

Danske Æg består af en bestyrelse på 8 personer og en virksomhedsgruppe på 7 personer.

Bestyrelsen består af:

- 2 repræsentanter fra DANÆG A/S
- 2 fra Hedegaard Foods/private ægpakkerier
- 1 fra Danæg Amba
- 1 fra Producentforeningen Hedegaard Foods
- 2 ægproducenter fra Erhvervsfjerkræsektionen i Landbrug & Fødevarer.

Der er således paritet mellem producenter og virksomheder.

Til bestyrelsen er der desuden tilknyttet 1 observatør.

Virksomhedsgruppen består af;

- 3 fra DANÆG A/S
- 2 fra Hedegaard Foods
- 1 fra andre pakkerier
- 1 fra Sanovo Foods A/S.

Virksomhedsgruppen behandler virksomhedsrelaterede spørgsmål og kommer med forslag til bestyrelsen.

Erhvervsfjerkræsektionen

Erhvervsfjerkræsektionen i Landbrug & Fødevarer er producenterne organisation og varetager producenterne erhvervspolitiske interesser. Formålet er at fremme den erhvervsmæssige produktion af fjerkræ i Danmark. Erhvervsfjerkræsektionen udpeger repræsentanter til Danske Æg, Dansk Slagtefjerkræ og Det Danske Fjerkræraad.

Bestyrelsen på 24 personer er delt op i en producentafdeling for slagtefjerkræ og en producentafdeling for konsumæg, og selv om der ikke er paritet mellem de 2 producentafdelinger sikrer vedtægterne, at den ene producentafdeling ikke kan majorisere den anden.

Producentafdeling for slagtefjerkræ består af 13 medlemmer:

- 2 producenter, som leverer til Lantmännen Danpo A/S,
- 2 producenter, som leverer til Rose Poultry
- 1 rugægproducent
- 1 producent valgt af andre medlemmer
- 1 producent fra bestyrelsen i LRP
- 1 producent fra bestyrelsen i Prodan
- formanden for Dansk And
- formanden for Dansk Kalkunforening
- formanden for Danske Erhvervsstrudse,
- formanden for Brancheorganisationen for Erhvervsmæssig Produktion og Salg af Vildtfugle
- formanden for Danske Økologiske Slagtekyllingeproducenter.

Producentafdelingen for konsumæg består af 11 medlemmer:

- 1 producent af buræg
- 1 producent af skrabe- eller frilandsæg
- 1 producent af økologiske æg
- 1 producenter af opdræt
- 2 producenter, der leverer til DANÆG A/S
- 2 producenter, der leverer til Hedegaard Foods
- 1 producent, der leverer til andre pakkerier
- 1 producent fra Danæg Amba
- 1 producent fra bestyrelsen i Producentforeningen Hedegaard Foods A/S.

Landbrug & Fødevarer

Med virkning fra 3. juni 2009 blev organisationen Landbrug & Fødevarer dannet ved sammenlægning af sekretariatene fra blandt andet Landbrugsrådet, Dansk Landbrug, Danske Slagterier samt væsentlige dele af Mejeriforeningens aktiviteter. Danske Slagterier, Kødbranchens Fællesråd og Det Danske Fjerkræraad besluttede ligeledes med virkning fra 3. juni 2009 at lade samarbejdet om den fælles administrative enhed Danish Meat Association i Danske Slagterier ophøre.

Landbrug & Fødevarer udgjorde herefter den nye samlende erhvervsorganisation, som repræsenterer jordbrugs- og fødevarerhvervet samt andre virksomheder og organisationer med tilknytning til jordbrug og agroindustri i bred forstand.

Med dannelsen af Landbrug & Fødevarer blev der skabt én slagkraftig organisation for hele værdikæden fra jord til bord. Dannelsen af Landbrug & Fødevarer havde to hovedformål nemlig at styrke den politiske interessevaretagelse for landmænd og fødevarerhvervets virksomheder samt at sikre medlemmerne bedre service for pengene via effektivisering og rationalisering, og det er lykkedes.

Det Danske Fjerkræraads organisering i landbruget

Det Danske Fjerkræraad er medlem af Landbrug & Fødevarer, men Det Danske Fjerkræraad er fortsat en selvstændig orga-

nisation med ansvar for løsning af de opgaver og formål, der følger af Det Danske Fjerkræraads vedtægter, ligesom Det Danske Fjerkræraads kapital fortsat forvaltes af bestyrelsen i Det Danske Fjerkræraad.

Det Danske Fjerkræraad er dermed fortsat – jf. § 5 i Det Danske Fjerkræraads vedtægter – ”det øverste organ for fjerkræbranchen vedrørende fjerkræbranchens problemstillinger” med ansvar for koordination og for at repræsentere den samlede branche.

Det Danske Fjerkræraad er repræsenteret i fællesbestyrelsen og i virksomhedsbestyrelsen i Landbrug & Fødevarer i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vedtægter og forretningsorden for Landbrug & Fødevarer.